

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Jihočeský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Volyně

Adresa: Základní škola Volyně, Školní ulice 300, 387 01 Volyně

Identifikátor školy: 600063887

Termín konání komplexní inspekce: 10. – 14. prosinec 2001

Čj.	077 19/02-2555
Signatura	kg6cv103

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola je organizační složkou obce. Je spádovou školou pro 31 obcí a osad. Součástí školy jsou Základní škola a Školní družina. V tomto školním roce má škola 21 tříd, z toho 11 na 1. stupni. Ve školním roce 2001/2002 navštěvuje školu v 1. – 9. ročníku 479 žáků. Výuka probíhá podle schváleného vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2. Cizí jazyky, jazyk anglický a jazyk německý, jsou vyučovány od 4. ročníku. Výchovu a vzdělávání zajišťuje 29 učitelů a 2 vychovatelky. Provoz ZŠ probíhá ve dvou budovách. V hlavní budově je vedení školy a třídy 4. – 9. ročníku, blízké druhé budově jsou třídy 1. – 3. ročníku. Školní družina využívá nově rekonstruovaný objekt v blízkosti školy.

Budovy školy a jejich okolí jsou pěkně upravené. Zájem zřizovatele na dobrém technickém stavu budov je dobře patrný. Prostory budov vyhovují současnému provozu, interiéry jsou esteticky upravené.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

1. stupeň

Prvouka, přírodověda, vlastivěda

Časová dotace předmětů odpovídá schválenému učebnímu plánu Základní škola. Plán učiva pro jednotlivé ročníky vycházel převážně z obsahu používaných učebnic. Zařazení učiva v konkrétních hodinách odpovídalo vzdělávacím cílům osnov, ojediněle se vyskytlo zařazení většího množství nových informací, které přesahovaly záměr osnov a byly pro žáky zbytečně náročné. Prostředí tříd bylo příjemné, bezpečné. Žáci byli vybaveni schválenými učebnicemi. Sledované hodiny byly jen částečně spojeny s použitím názorných pomůcek. Rovněž zařazení herních nebo jiných činnostních způsobů učení bylo spíše ojedinělé. Ve většině vyučovacích hodin nebyly žáci vedeni k základní práci s učebnicí a sešitem v průběhu hodiny. Tyto úkoly jim byly zadávány jako domácí práce. Seznamování žáků s novým učivem se opíralo převážně o teoretický výklad, často bez použití dostupné obrazové dokumentace. Žáci nebyli dostatečně vedeni k osvojování vědomostí vlastními aktivitami (činnostní učení). Mezi nároky na práci žáků ve škole a práci doma byl vytvořen značný rozdíl. Žáci v hodinách nepracovali s učebnicí, komunikovali minimálně, zápisy učiva pouze opisovali z tabule, většinu informací přijímali zprostředkovaně z výkladu. Následně dostávali za úkol pracovat doma samostatně s učebnicí a při zkoušení měli umět reprodukovat informace. Zjištěné projevy nepozornosti a vyrušování byly způsobeny stereotypní organizací hodiny. Jen v jedné sledované hodině přírodovědy se podařilo zaměstnat žáky komplexně činnostmi, jejichž prostřednictvím střídavě opakovali známé učivo, poznávali nové informace, tvořili zápis a ověřovali si dosažené výsledky práce.

Společným znakem sledovaných hodin byly velmi dobré odborné znalosti a kvalitní komunikativní dovednosti vyučujících. Žákům prospívalo, jestliže mohli společně s vyučujícími vyhledávat požadované informace ve svých mapách a následně tuto činnost opakovat v jiných podmínkách u tabule. Aktivitu žáků příznivě ovlivňovalo střídání individuální práce v lavici a skupinové činnosti na koberci uprostřed třídy.

Kvalita výuky výše uváděných předmětů byla hodnocena jako průměrná.

1. a 2. stupeň

Český jazyk

Vyučování probíhá podle učebního plánu realizovaného vzdělávacího programu Základní škola. Výuka je zabezpečována odborně a pedagogicky způsobilými vyučujícími. V 6. a 7. ročníku se vyučuje o 1 hodinu předmětu více, než určuje učební plán. Tyto hodiny byly přidány se záměrem, aby žáci zvládli pravopis. Ředitel školy požaduje od učitelů časové rozložení jednotlivých témat učební osnovy, takže není zřejmé, jaký je obsah učiva v jednotlivých ročnících. Jen někteří vyučující si z vlastní potřeby zpracovali rozvržení učiva. Na základě zápisů v třídních knihách lze konstatovat, že učební osnova předmětu je plněna. Návaznost učiva mezi jednotlivými ročníky není průkazná. Výuka je zabezpečována odborně a pedagogicky způsobilými vyučujícími. V jednom případě byly zjištěny značné metodické problémy u vyučující s krátkou praxí.

Na 1. stupni je pro vyučování zajištěn dostatek vhodných názorných pomůcek a didaktické techniky. Některé jsou již zastaralé. Umístěny jsou ve třídách. Ve vyučování byly používány výjimečně. Třídy jsou přívětivé, nabízejí podnětné prostředí. Učebny 2. stupně tak pěkně upravené nejsou. Školní knihovna je pravidelně doplňována zejména knihami pro doporučenou četbu žáků 1. stupně. Těchto knih je dostatek i zásluhou ředitele školy, který ve škole zabezpečuje distribuci knih z Klubu mladých čtenářů. Žáci 2. stupně jsou odkázáni převážně na místní knihovny ve svých bydlištích.

Žáci měli vhodné učebnice. V hodinách nebyly v potřebné míře používány Slovníky spisovné češtiny, i když při probírání učiva by to bylo vhodné. S Pravidly českého pravopisu se také běžně nepracovalo. Žáci nejsou zvyklí normativní příručky používat.

Některé hospitované hodiny na 1. i 2. stupni byly připraveny s ohledem na potřeby žáků, v části se projevila snaha splnit všechny naplánované činnosti. Žáci získávali ve většině hodin na 1. stupni znalosti a dovednosti aktivně, vlastními silami. Zjevně chtěli dosáhnout co nejlepších výsledků. Na 2. stupni se to vždy nedařilo. Hodiny byly založeny na sdělování teoretického učiva. Úkoly nebyly zadávány diferencovaně podle schopností žáků. Úspěšnějším byla připravována práce navíc jen v menšině sledovaných hodin. S méně úspěšnými žáky se pracovalo individuálně jen v části hodin na 1. stupni. S integrovanými žáky se probíralo v podstatě totéž teoretické učivo jako s ostatními. Důsledkem bylo, že vyučující se na integrované žáky téměř neobraceli a ti se zabývali činnostmi, které s vyučováním nesouvisely. Učitelé na 1. stupni dokázali improvizovat v zájmu momentálních potřeb žáků a v důsledku nečekané změny situace ve třídě. Kladem bylo, že v některých hodinách bylo učivo vyvozováno na základě praktických znalostí žáků. Ve všech hodinách měli žáci možnost uplatnit své názory a hovořit k problémům, které je zaujaly. Seznamovali se s významy cizích slov a neznámých pojmů. Nedostatkem bylo, že v závěru některých hodin nebyl vytvořen dostatečný prostor pro zopakování a shrnutí učiva, vyhodnocení práce všech žáků, případně jednotlivců. V literatuře byla práce obtížná, protože žáci nejsou sečtělí. V některých hodinách převládala příjemná pracovní atmosféra se střídáním činností, některé hodiny byly monotónní a pro žáky únavné (zvláště první hodiny, které začínaly v 7:30).

Žáci mají dobré pracovní návyky, jsou samostatní. Potřebné návyky získávají v přiměřeném tempu již od 1. ročníku. Verbálně se vyjadřují nejistě, nevýstižně. Užívají ve svých promluvách nářečních tvarů a mnoho zbytečných slov. Vyučující na kultivovanost jejich projevu dostatečně nedbali. Delší souvislé proslovy činily žákům potíže. V písemných slohových pracích někteří prokázali, že jsou schopni stylisté a dovedou poměrně přesně vyjadřovat své myšlenky. Zvláštní zmínku zaslouží slohové práce žáků devátých tříd z minulého školního roku, shromážděné ve sborníku, které byly napsány na témata z regionální historie. Vyznačují se osobitým stylem autorů, pestrou škálou užitých výrazových prostředků a kultivovaným jazykem. Někteří žáci (nejen s vývojovými poruchami v učení) nezvládají základy českého

pravopisu.

Hodnocení žáků zkoušených ústně bylo zdůvodněné a spravedlivé. Žáci získávali představu, v čem jsou jejich klady, kde mají nedostatky. Hodnocení pravopisných cvičení a diktátů bylo objektivní. Zohledňovalo žáky s vývojovými poruchami v učení. Do žákovských knížek se zapisují převážně jen známky z mluvnice, pravopisných cvičení a diktátů. Je jich velké množství a mají rozhodující váhu při klasifikaci. Na 1. stupni byli žáci vedeni v některých třídách k sebehodnocení a odstraňování chyb.

Většina hodin na 1. stupni a některé hodiny na 2. stupni probíhaly ve vzájemném porozumění. Žáci s chutí a upřímně komunikovali s vyučujícími. Ve zbývajících hodinách dominovali vyučující, což výrazně omezovalo komunikaci mezi nimi a žáky. Verbální i neverbální projev učitelů byl velmi dobrý. Nedostatkem bylo, že nadměru užívali hovorového jazyka a nespisovných tvarů slovesa být. Aktivita žáků byla v nižších ročnících vysoká, ve vyšších výrazně klesala. Komunikativní dovednosti žáků nebyly ve sledovaných hodinách příliš rozvíjeny.

Kvalita výuky českého jazyka byla hodnocena jako průměrná.

Anglický jazyk

Členění učiva do jednotlivých ročníků odpovídá učebním osnovám schváleného vzdělávacího programu. Z předložených tematických plánů je patrné, že nedochází při plánování výuky k obsahové duplicitě a že je zajištěna kontinuita výuky mezi ročníky. Učební osnovy jsou plněny.

Všechny 4 učitelky předmětu jsou způsobilé pedagogicky nikoli však odborně. Jedna z nich si v současnosti rozšiřuje odbornou způsobilost dálkovým studiem. Ve škole je učebna zaměřená svým vybavením k výuce angličtiny, ve které jsou k výzdobě použity také písemné práce žáků. Je zde množství informačních tiskovin týkajících se možností pobytu v anglofonních zemích. Na chodbě je nástěnka s obrazovým a informačním materiálem o Anglii s informacemi pro žáky o zájezdu do této země. Zájezd je realizován v kooperaci s další školou. V inventáři jsou magnetofonové nahrávky k učebnicím, videokazety, anglické filmy. K dispozici jsou též slovníky pro žáky. Pro zpestření výuky je využíváno periodikum R+R, zdarma dostává škola časopis BBC News, jehož využitelnost je pro výuku v základní škole značně omezená.

Hospitace byly provedeny u všech vyučujících jazyka. Všechny sledované hodiny byly připravené a pomůckově zajištěné. V provedení se lišily frekvencí využití cizího jazyka ve vedení hodin a ve slovní komunikaci se žáky dle jejich jazykové vyspělosti. Jedna ze sledovaných hodin byla vedena pouze v českém jazyce. Při realizaci programů hodin dominovala přímá práce se žáky a ve většině hodin snaha o upevnění konverzační schopnosti a pohotovosti žáků. Samostatná práce žáků s patřičnou kontrolou se strany vyučujících byly spíše výjimkou. Výslovnost žáků byla dobrá a byla vyučujícími důsledně, ale citlivě opravována. V průběhu výuky měli všichni žáci možnost úspěšného uplatnění. Zadávané úkoly byly přiměřené a promyšleně motivované. Hodnocení výkonu žáků bylo zaměřeno pozitivně. Vyučující dokázaly ocenit snahu. Žákovské písemnosti vyučující sledují. Pouze jedna z učitelek jazyka vedla žáky k záznamu výslovnosti probíraných výrazů. Ve slovnících, do kterých žáci psali slovní zásobu, byl v ostatních třídách uváděn pouze český ekvivalent. Nebyl uváděn zápis výslovnosti s použitím stanovené transkripce. Ve vyučování byla respektována osobnost žáka. Projevy nežádoucího chování žáků nebyly zaznamenány.

Kvalita výuky anglického jazyka byla hodnocena jako velmi dobrá.

Německý jazyk

Časová dotace byla v souladu s učebním plánem. Obsah učiva odpovídal požadavkům učebních osnov. V hodinách byly stanoveny vhodné a přiměřené výukové cíle. Byla zajištěna návaznost učiva.

Výuka byla zajištěna vyučujícími s odbornou i pedagogickou způsobilostí. Probíhala ve kmenových třídách, do kterých bylo nutné všechny pomůcky i didaktickou techniku pravidelně na každou hodinu nosit. Ve škole je k dispozici částečně zařízená jazyková učebna, která ovšem pro výuku německého jazyka není využívána.

Výuka byla vedena převážně v němčině, v některých hodinách byl mateřský jazyk používán i v situacích, kdy to nebylo nezbytně nutné. Byla účelně řízena, na závalu byl značný počet žáků v některých skupinách (přes 20 žáků). Ve 4. a 6. ročníku dostávali žáci dostatek příležitosti k rozvíjení praktických mluvních dovedností. V ostatních hodinách žáci samostatně mluvili velmi málo, kuse, mnohdy odpovídali jednoslovně. Ve většině hodin byly využity magnetofonové nahrávky. Často byly používány frontální metody výuky, práce ve skupinách byla ojedinelá.

Počet známek v žákovských knížkách byl dostačující, někdy převažovaly známky z písemných projevů nad ústními. Písemné projevy žáků měly přiměřenou délku i obtížnost. Značně rozdílná byla úroveň jejich kontroly. Soustavná a systematická kontrola všech písemností byla prováděna ve 4. a 6. ročníku.

Chování žáků v hodinách bylo ukázněné. Komunikace učitelů v německém jazyce byla plynulá a klidná.

Kvalita výuky německého jazyka měla průměrnou úroveň.

Matematika

Časová dotace předmětu je v souladu se schváleným učebním plánem. Ze zápisů v třídních knihách a z předložených tematických plánů je dobře patrné, že učební osnovy jsou plněny. Členění učiva do jednotlivých ročníků odpovídá učebním osnovám schváleného vzdělávacího programu a je zajištěna návaznost výuky mezi ročníky. Vyučující jsou informováni o žácích se specifickými poruchami učení.

Učitelé předmětu jsou, kromě jedné vyučující, pedagogicky a odborně způsobilí. Na základě zjištění z provedené hospitace u této vyučující lze konstatovat, že tato skutečnost nemá negativní vliv na kvalitu výuky. Učební prostředí bylo více podnětné a estetické v učebnách 1. stupně.

Struktura hodin odpovídala výukovým cílům. Množství informací a jejich řazení byly ve většině sledovaných hodin přiměřené náročnosti učiva. Organizační pokyny byly promyšlené, srozumitelné a korespondovaly s věkem žáků. V úvodu každé hospitované hodiny uvedli vyučující jakého cíle mají žáci dosáhnout a jak následně prakticky bude uspořádán program hodiny. Ve způsobech práce výrazně převládaly přímá práce se žáky a samostatná práce žáků následně spojená s kontrolou se strany učitele. Žáci byli důsledně vedeni ke schopnosti aplikovat učivo na praktických úlohách. Učivo bylo předkládáno věcně správně.

Při řešení zadávaných úkolů byla žákům poskytována pomoc. V některých hodinách se vyučujícím nepodařilo dobře odhadnout přiměřenost úkolů pro žáky. Vynikající byly dvě sledované hodiny ve třídách 1. stupně. Oproti tomu v ostatních hospitovaných hodinách nebylo v jejich závěru provedeno stručné vyhodnocení činností třídy popř. jednotlivců. Písemnosti žáků měly dobrou úroveň, počet klasifikačních záznamů odpovídal hodinové dotaci předmětu. Kontrolní písemné práce byly opraveny a řádně vyhodnoceny. Tyto práce byly vedeny ve velkých sešitech od 6. ročníku a bylo proto možné v nich sledovat znalostní a vědomostní vývoj žáka. Žáci školy se zúčastňují matematické olympiády kde získali 1. místo v okresním kole. Populární je mezi žáky soutěž Matematický klokan.

Učitelé v průběhu vyučování respektovali osobnost žáka. Ve třídách 1. stupně byla pohodová pracovní atmosféra, na 2. stupni bylo vše stroze a nekompromisně vedeno ke splnění v úvodu stanovených cílů. Rozvoji komunikativních schopností žáků nemohl být proto vytvořen větší prostor.

Úroveň výuky matematiky byla celkově velmi dobrá.

Hudební výchova

Časová dotace byla v souladu s učebním plánem. Obsah učiva odpovídal požadavkům učebních osnov. V hodinách byly stanoveny vhodné a přiměřené výukové cíle. Byla zajištěna plynulá návaznost učiva.

Výuka na 2. stupni probíhala v odborné učebně, na 1. stupni v kmenových třídách. Odborná učebna má odpovídající materiální vybavení a je esteticky upravena. I v kmenových třídách byly k dispozici doprovodné nástroje a přehrávací zařízení.

Výuka byla ve všech hodinách zajištěna učiteli s odbornou i pedagogickou způsobilostí. Byla účelně řízena. Důraz byl ve sledovaných hodinách položen zejména na rozvoj zpěvních dovedností. V úvodu všech hodin byla zařazena průpravná cvičení. Při zpěvních činnostech hráli učitelé na doprovodné nástroje (pianino, housle, kytara). Pro ukázky z hudebních dějin byly využity gramofon a magnetofon. Při poslechu děl klasiků nebyl žákům v jedné hodině zadán cíl poslechu, což vedlo k jejich roztěkanosti a nesoustředěnosti. V závěru některých hodin chybělo shrnutí učiva a zhodnocení práce žáků.

Písemné záznamy z hodin měly přiměřenou délku. Chyběla občasná kontrola jejich estetické úrovně. Referáty žáků v 9. ročníku přispívaly k rozvoji jejich mluvních dovedností a tvořivé práci s jinými materiály než učebnicí (publikace, odborné knihy, časopisy atd.).

Chování žáků v hodinách bylo většinou ukázněné. Dohodnutá pravidla komunikace byla dodržována. V průběhu hodin dostávali žáci dostatek prostoru k vyjádření vlastního názoru a uplatnění získaných znalostí a zkušeností. Komunikace učitelů byla klidná a plynulá, respektovala věk žáků.

Kvalita výuky hudební výchovy byla velmi dobrá.

2. stupeň

Dějepis

Z časového rozdělení výukových témat nebylo zřejmé, jaký byl obsah učiva v jednotlivých ročnících. Na základě zápisů v třídních knihách a zápisů žáků v sešitech lze konstatovat, že se vyučuje podle platné učební osnovy realizovaného vzdělávacího programu. Návaznost učiva mezi jednotlivými ročníky není průkazná.

Výuka dějepisu byla zajištěna vyučujícími s odbornou a pedagogickou způsobilostí. U vyučující s krátkou praxí byly zaznamenány metodické nedostatky a ostych před žáky. Materiálně byla výuka zabezpečena vhodnými učebnicemi. Učební pomůcky a odborná literatura se inovují podle možností na základě požadavků vyučujících. Vhodně a účelně byly využívány starší Atlasy světových dějin a Atlasy československých dějin. Při vyučování využívaly vyučující i vlastních materiálů. Výuka probíhala ve specializované učebně, která byla vybavena zejména bohatým obrazovým materiálem a husitskými zbraněmi zhotovenými žáky. Prostorově učebna vyhovovala. Její estetická úprava byla skromná, některé lavice byly pomalovány nevhodnými obrázky a popsány obhroublými průpovídkami. Funkčně byla v některých hodinách použita didaktická technika (video, zpětný projektor).

V hodinách byly využívány převážně individuální zkoušení, řízený rozhovor a výklad, který v některých hodinách jen reprodukoval učebnici. Snaha organizovat práci žáků ve skupinách prokázala, že tento způsob organizace vyučování žáci neznají. Pamatovalo se na cyklické opakování. Kladem hodin byla snaha, aby se žáci orientovali v prostoru i čase. Při vyučování byly používány nástěnné historické mapy, ukázky z literatury, bohatý obrazový materiál, film. V části sledovaných hodin bylo učivo velmi vhodně aktualizováno a žáci byli nabádáni, aby nacházeli souvislosti historických událostí pro současnost. Efektivitu vyučování v těchto hodinách zvyšovalo, že zápis byl předem připraven na tabuli. Žáci pracovali s texty v učebnicích, s mapkami a jinými informačními prameny. Učivo bylo využíváno výchovně. Při uvolněném a přátelském rozhovoru bylo posilováno vlastenectví žáků.

V některých hodinách byl v učivu kladen důraz na jednotlivosti, často bez historického kontextu. Výuka probíhala podle učebnice, netvořivě ji reprodukovala. Promítané ukázky z videa nebyly vhodně využity. Nebylo provedeno závěrečné zhodnocení hodiny a systematizace učiva. Žáci nebyli soustavně vedeni k systematické práci se zdroji informací. Z hlediska aktivního učení byly tyto hodiny neefektivní.

Frekvence ověřování znalostí žáků byla dostatečná. K vzájemnému hodnocení nebo sebehodnocení žáci vedeni nebyli. Hodnocení žáků učiteli většinou odpovídalo předvedeným znalostem.

V hodinách panovala klidná pracovní atmosféra. Dohodnutá pravidla byla oboustranně respektována. Malý prostor byl věnován rozvíjení komunikativních dovedností žáků. Vyučující se spokojovali jednoslovnými nebo velmi stručnými odpověďmi.

Kvalita výuky dějepisu měla průměrnou úroveň.

Fyzika

Učební osnovy jsou plněny. Z předložených tematických plánů vyplývá, že členění učiva do jednotlivých ročníků je v souladu s osnovami schváleného vzdělávacího programu. Dále z těchto plánů a zápisů v třídních knihách je dobře patrné, že nedochází k obsahové duplicitě a je zajištěna návaznost výuky mezi ročníky. Časová dotace odpovídá schválenému učebnímu plánu.

Všichni vyučující předmětu jsou pedagogicky a odborně způsobilí. Tato skutečnost pozitivně ovlivňovala výuku včetně experimentů realizovaných ve výuce. Odborná učebna předmětu je vhodně, účelně a prakticky zařízena, učební prostředí je podnětné. Vybavení kabinetu umožňuje realizaci uváděných učebních dokumentů, je zde pořádek, čisto a přehled v uložení inventáře. Pomůcky jsou průběžně doplňovány dle finančních možností.

Struktura sledovaných hodin odpovídala věku žáků a uváděným výukovým cílům. Pomůckové zajištění výuky bylo velmi dobré. V jedné z hodin vynikající. Organizační pokyny vyučujících byly promyšlené, srozumitelné. V realizaci hodin výrazně převládala přímá práce se žáky. Vycházela z prováděných pokusů, které podporovaly promyšleně motivaci žáků. Kromě jediné výjimky v technickém provedení (viditelnost experimentu ze všech žákovských míst), byly pokusy všestranně zdařilé a žáci je mohli velmi dobře sledovat. Všichni žáci měli možnost vyjádřit vlastní názor a uvádět s vazbou na probírané učivo informace, které získali mimo školu. Učivo bylo žákům předkládáno věcně správně, systematicky byli vedeni ke schopnosti aplikovat poznatky do praktických situací.

Počet klasifikačních záznamů odpovídal hodinové dotaci předmětu. Žákovské písemnosti měly dobrou úroveň. Laboratorní práce jsou prováděny vždy až na konci školního roku, žádné z předchozího období nebyly předloženy.

Kvalitu výuky fyziky bylo možné hodnotit jako velmi dobrou.

Chemie

Časová dotace předmětu odpovídá schválenému učebnímu plánu. Zařazení učiva v konkrétních hodinách odpovídalo vzdělávacím cílům osnov. Učební prostředí mělo běžnou úroveň. Žáci byli vybaveni schválenými učebnicemi. Ve sledovaných hodinách byly maximálně používány názorné pomůcky a zařazeny demonstrační pokusy. Učebnice byly využívány jen částečně.

Výrazným pozitivem výuky byla schopnost vyučující dát všem žákům příležitost účastnit se výuky dle jejich možností a znalostí. Učivo bylo spojováno se zkušenostmi žáků z běžného života. Nové teoretické informace byly uváděny zásadně ve spojitosti s jejich praktickým významem. Výklad učiva byl přizpůsoben představám žáků a jejich předchozím znalostem. Motivace žáků vycházela z principů činnostního učení. Oceňována byla snaha, zájem, pozornost a správná orientace v probíraném učivu. Případné nedostatky, nebo neznalosti nebyly žákům vytýkány. Pozornost a chování žáků svědčily o atmosféře důvěry. Výuka byla založená na názorném poznávání a praktickém využívání poznatků z chemie.

Žákům vyhovovala možnost střídání učební činnosti a uplatňování osobní dovednosti. To jim bylo umožněno zejména při pozorování demonstračních pokusů, kdy měli příležitost vysvětlovat, radit, navrhnout, odhadovat, objevovat smysl prováděné práce. Prospěšné bylo i občasné přerušení výkladu zápisem nebo prací s tabulkou. Atmosféra výuky byla podnětná, promyšleně byly rozvíjeny smyslové a rozumové dovednosti žáků.

K efektivitě výuky přispívala pozitivní motivace žáků a jejich praktická orientace učení. Dílčím problémem byla občas příliš rychlá až nesrozumitelná mluva vyučující.

Kvalita sledované výuky chemie měla velmi dobrou úroveň.

Informatika

V plánování předmětu nedochází k obsahové duplicitě, učební osnovy jsou plněny. Časová dotace koresponduje se schváleným učebním plánem. Členění učiva do jednotlivých ročníků odpovídá učebním osnovám schváleného vzdělávacího programu. Příprava pedagogů na výuku byla velmi dobrá.

Obě vyučující předmětu jsou způsobilé pedagogicky ne však odborně. Tato skutečnost se vůbec neprojevovala negativně na kvalitě jejich práce. Výuku předmětu probíhala v odborné učebně vybavené vhodným nábytkem. Zde bylo instalováno 14 ks počítačových sestav zapojených do sítě (procesory Pentium). Přínosným prvkem byla možnost využití Internetu. Jeho provoz byl však výrazně omezen finančními možnostmi vyčleněnými pro tento účel. Učební prostředí popisované učebny bylo pro práci s PC dobré. Celkově však bylo hodně strohé. Zařízení a vybavení učebny mohou žáci využívat též mimo vyučování.

Ve sledovaných hodinách se výrazně projevoval zájem žáků o práci na PC a jejich snaha zvládnout příslušné dovednosti. Úkoly byly vymezovány jasně, pracovní tempo bylo přizpůsobováno potřebám jednotlivců. Žáci prokazovali na velmi dobré úrovni osvojení dovedností potřebných při práci s počítačem.

Kvalitu výuky informatiky bylo možno hodnotit jako velmi dobrou

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Plánování a přípravu výuky, personální podmínky a psychohygienické podmínky včetně personálních byly velmi dobré. Organizace, formy a metody výuky byly dobré. Motivace a hodnocení stejně jako interakce a komunikace byly velmi dobré.

Na základě provedených hospitací lze průběh a výsledky vzdělávání celkově hodnotit jako velmi dobré.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Oblast plánování vychází z rozboru dosavadní činnosti školy. Plán pro školní rok 2001/02 vychází z koncepčních záměrů a zahrnuje výhled do roku 2003. Prioritami jsou vzdělávání, jeho personální zajištění, materiální vybavení potřebné k zajištění realizace výchovně vzdělávací činnosti školy a péče o školní areál. Plán práce je doplněn prováděcím plánem. V tomto školním roce jsou jeho prioritami výuka cizích jazyků, problematika integrovaných žáků a problematika výtvarné výchovy, kde v soutěžích dosahují žáci velmi dobrých umístění. V oblasti mezilidských vztahů preferuje plán vytváření klidného psychosociálního klimatu školy. Na tvorbě plánu práce se podíleli všichni pracovníci školy a byli s tímto dokumentem seznámeni. Se záměry plánu byli seznámeni též zřizovatel a rodiče a zákonní zástupci žáků sdružení ve Spolku rodičů. Zřizovatel stejně jako rodiče tyto záměry plánu podporují.

Výuka probíhá v souladu s dokumenty vzdělávacího programu Základní škola čj. 16847/96-2. Vedení školy je rozpracováno tak, aby vyhovovalo potřebám žáků a specifickým podmínkám školy.

Jako volitelné předměty jsou vyučovány ekologické praktikum, druhý cizí jazyk (angličtina nebo němčina) a sportovní hry. V nabídce nepovinných předmětů pro žáky 1. stupně je hudební výchova (hra na zobcovou flétnu), pohybové hry a pro všechny žáky školy výtvarná výchova ve 4 odděleních.

V tomto školním roce je integrováno 9 žáků, na které škola dostává finanční příspěvek. Všichni mají diagnostikovány specifické poruchy učení a chování. Pro tyto žáky jsou vypracovány individuální výukové plány. Někteří integrovaní žáci byli v předchozím klasifikačním období hodnoceni nedostatečnými známkami a museli opakovat ročník. V době konání komplexní inspekce nebylo v dokumentaci prokazatelně doloženo, zda byla rodičům integrovaných žáků nabídnuta možnost slovního hodnocení v souladu s pokynem MŠMT ČR čj. 23 472/92-21. Nebylo také dokladováno, že škola vyčerpala všechny své možnosti a využila své kompetence dle uváděného pokynu, kterými může zamezit opakování ročníku a tím nezhoršovat možnosti žáka při volbě povolání a jeho sociální zapojení v kolektivu vrstevníků.

Organizování

Kompetence pracovníků jsou přesně vymezeny. Organizační struktura umožňuje účinné řízení školy. Dokumentace školy, která upravuje organizaci výchovně vzdělávací činnosti je vedena. V rozvrhu vyučování není dodržena délka polední přestávky stanovená příslušnou vyhláškou a škola nepožádala MŠMT ČR prostřednictvím referátu školství okresního úřadu o povolení výjimky. V protokolech opravných zkoušek z matematiky na 2. stupni ve školním roce 2000/2001 je ve dvou případech zkušební komise složena pouze ze dvou členů. Předseda komise a zkoušející byli též osoba. V katalogových listech v klasifikaci žáků 1. ročníku v předchozích letech v nichž byla klasifikace provedena souhrnně jedním stupněm chybí záznam o tom, že klasifikace byla provedena podle jiného platného postupu než uváděného ve

vyhláše MŠMT ČR č. 291/1991 Sb. V dokumentaci ředitele školy je doklad ze dne 31. 10. 1996 o oznámení realizace tohoto Opatření MŠMT ČR čj. 10 868/95-22 bývalému školskému úřadu a současnému referátu školství Okresního úřadu Strakonice.

Poradní orgány (předmětové komise, metodické sdružení) ustanoveny nejsou. Ředitel určil vedoucí učitele předmětů. Informace uvnitř školy jsou zaměstnancům předávány rychle a úplně prostřednictvím nástěnné tabule ve sborovně. Sdělení o poskytování informací ve smyslu zákona č. 106/1999Sb o svobodném přístupu k informacím je umístěno ve vstupním prostoru školní budovy. Pracovníci školy mají přístup k potřebným informacím a osobním údajům o žácích, při čemž je zajištěna ochrana těchto dat. Škola dvakrát ročně organizuje schůzky s rodiči žáků. V případě potřeby po vzájemné dohodě s učiteli se mohou rodiče žáků informovat o svých dětech kdykoli v průběhu školního roku. Pro rodiče vycházejících žáků organizuje výchovný poradce konzultační schůzky v říjnu, prosinci popř. v lednu. Na veřejnosti se škola 2x ročně představuje slavnostní akademií. V programu těchto akcí se prezentuje každá třída. Dále škola pořádá divadelní představení a výstavy výtvarných prací žáků v Městském kulturním středisku a v Městském muzeu. Realizovaný sportovní den je zaměřen ke Dni dětí.

Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2000/2001 poskytuje utříděné informace podle dílky příslušného zákona. Ve zprávě chybí informace o školní družině. Zpráva byla projednána s pracovníky školy a následně 10. 9. 2001 zaslána zřizovateli. Rozhodnutí vydávaná ředitelem jsou konkrétní, jednoznačná, adresná a včasná.

Vedení a motivování pracovníků

Operativní řízení navazuje úzce a plánovitě na kontrolu jednotlivých činností. Na základě zjišťovaných skutečností jsou vytvářeny podmínky, aby pracovníci mohli uplatňovat svou tvořivost a iniciativu. Nabízí se k tomu zejména podíl na realizacích projektů Okresního programu rozvoje základního a středního školství (škola se jej účastní od jeho vzniku), a při organizování četných společných mimoškolních činností dětí, učitelů a rodičů.

Ředitel školy ve spolupráci s příslušnými orgány státní správy ovlivňuje složení pedagogického sboru tak, aby byla výuka vedena v co největší míře učiteli s potřebnou pedagogickou a odbornou způsobilostí. Na 1. stupni je výuka v prvních třech ročnících zajištěna učiteli s požadovanou pedagogickou a odbornou způsobilostí. Některé předměty ve 4. a 5. ročníku vyučují učitelé 2. stupně. Tato skutečnost se ve výuce odráží příznivě. Největší potíže má škola se zabezpečením odbornosti výuky v anglickém jazyce, tělesné výchově, rodinné výchově a praktických činnostech. Ve škole vyučuje jedna učitelka bez odborné a pedagogické způsobilosti. Dálkovým studiem si doplňuje potřebnou kvalifikaci.

Vedení školy vytýčilo priority pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a umožňuje jejich další profesní růst podle vlastní volby.

Ředitel hodnotí práci všech pracovníků školy na základě plánovaných kontrol. Hodnocení pracovníků probíhá na základě známých a pracovníky přijatých kritérií. Prioritou při hodnocení práce pedagogických pracovníků je jejich pedagogická činnost, kvalita spolupráce s vedením školy, ostatními učiteli a také s rodiči. Dále je hodnoceno dodržování vnitřního režimu školy, kvalita pedagogického dozoru o přestávkách a na obědě, vedení kabinetů a svěřených učebních pomůcek. Součástí hodnocení jsou i aktivity učitelů nad rámec pracovních povinností a účast na dalším vzdělávání pedagogických pracovníků. Vyhlášená kritéria jsou dodržována a v praxi uplatňována. Výchovně vzdělávací proces je hodnocen na základě plánovaných hospitací. Ředitel a jeho zástupce sledují zejména přípravu na výuku, soulad učiva s učebními osnovami, práci s integrovanými žáky, prostředí tříd, využívání didaktické techniky, účelnost a vhodnost organizace vyučování, aktivní účast žáků a efektivitu užitých metod.

Výsledky hodnocení jednotlivých úseků slouží k dalšímu zlepšování činnosti školy. Výroční zpráva o činnosti školy je jedním z podkladů sloužících k sebehodnocení školy.

Kontrolní mechanismy

Ředitel školy má vypracovaný Plán kontrolní činnosti pro školní rok 2001/02. Plán obsahuje kontrolu průběhu vzdělávání v jednotlivých měsících, zjišťování výsledků vzdělávání, zabývá se sociálním prostředím (dotazníky pro žáky, besedy), organizací a administrativou (kontrola pedagogické dokumentace, příprava rozmišřování vycházejících žáků atd.). Na jeho základě provádí ředitel pravidelnou cílenou hospitační činnost. S výsledky hodnocení sledovaných hodin jsou jednotliví vyučující podrobně seznámeni, i když záznamy z hospitací nejsou od nich podepisovány. Ředitel školy kontroluje také práci výchovného poradce a ve spolupráci se zástupcem ředitele práci třídních učitelů.

Kontrolu hospodaření školy provádí pravidelně zřizovatel. Následně je vždy prováděna analýza výsledků a jsou přijata opatření k odstranění zjištěných nedostatků.

Pro hodnocení výsledků vzdělávání jsou podle finančních možností školy používány standardizované testy KALIBRO a SCIO v 5., 7. a 9. ročníku. Prováděny jsou pravidelné rozborry kontrolních prací žáků v českém jazyce a matematice.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Plánování výchovně vzdělávací činnosti školy, organizování a kontrolní mechanismy byly hodnoceny jako průměrné. Vedení a motivování pracovníků bylo hodnoceno jako velmi dobré.

Celkově byly podmínky vzdělávání hodnoceny jako průměrné

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Hodnocení efektivity čerpání NIV

Podle zprávy o hospodaření školy za hospodářský rok 2000 byly závazné ukazatele mzdových prostředků a ONIV dodrženy. Učebnice a učební pomůcky zakoupené ze státních prostředků byly zahrnuty do přírůstků inventárních seznamů. Inventarizace se provádí v souladu se zákonem. Na škole nebyly k dispozici kopie účetních dokladů, ani jiný přehled o čerpání státních prostředků za rok 2000.

Hodnocení efektivity čerpání mzdových prostředků

Škola má založeny osobní spisy zaměstnanců ve kterých jsou uloženy pracovní smlouvy, platové výměry a osobní dotazníky zaměstnanců. V dotaznících je doplněno vzdělání pracovníka včetně aprobace a průběh předchozích zaměstnání ověřené ředitelem školy. Ve spisu ředitele školy je založeno jeho jmenování do funkce.

Hodnocení výroční zprávy o hospodaření školy

Výroční zpráva o hospodaření školy za rok 2000 je ze dne 28.1.2001. Zpráva byla projednána a schválena zřizovatelem a Radou školy. Ekonomická část je zpracována formou tabulek. Čerpání neinvestičních výdajů je zpracováno přehledně, vyjadřuje efektivnost čerpání přidělených prostředků státního rozpočtu. Zpráva obsahuje všechny náležitosti uložené zákonem.

Hodnocení efektivnosti využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům

Škola má dobré materiálně technické podmínky. Tato skutečnost svědčí o efektivním využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Školní družina

Ve dvou odděleních školní družiny je zapsáno po 25 žácích z 1. – 5. ročníku. Provoz v zařízení je v době 6:00 – 7:30 a 11:10 – 16:15 hodin. Poplatek za pobyt žáka je zřizovatelem stanoven 50,-Kč měsíčně.

Obě vychovatelky jsou odborně a pedagogicky způsobilé. Jejich osobní zaměření a řada dovedností a znalostí, které získaly v průběhu své dlouhodobé praxe, se výrazně pozitivně odráží v celkovém charakteru zařízení a v kvalitě výchovně vzdělávací práce.

Školní družina využívá samostatný objekt v blízkosti školy, jehož celková rekonstrukce je po stránce technické i estetické velice zdařilá. Prostředí zde vytvořené výrazně přispívá k výchovnému působení na žáky, je podnětné, estetické a ve svém uspořádání vysoce funkční. V bezprostřední blízkosti budovy, v klidném prostředí, je velmi dobře vybavené dětské hřiště sousedící s areálem vybaveným pro sportovní činnost. V interiéru budovy jsou nápaditě využity výtvarné práce žáků. Všechny jsou velice zdařilé. Vybavení obou učeben nábytkem, hračkami a dalšími prostředky pro hry a zábavu žáků, je na velmi dobré úrovni, dle finančních možností zřizovatele je průběžně doplňováno.

Výchovně vzdělávací činnost vychází z místních podmínek a jejich možností. Školní družina má samostatný plán práce. Rozsah provozu je podřízen potřebám žáků a požadavkům jejich zákonných zástupců. Povinná dokumentace o školních družinách a školních klubech podle § 9 vyhlášky MŠMT ČR č. 87/1992 Sb., je vedena.

Vychovatelky se zúčastňují jednání pedagogických rad a spolupracují s učiteli případně s výchovným poradcem. Žáci mají možnost, dle svých individuálních potřeb, připravovat se ve školní družině na vyučování. Projevy šikanování nebyly zaznamenány.

Výchovně vzdělávací činnost školní družiny byla hodnocena jako velmi dobrá.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Zřizovací listina pro organizační složku města Volyně ze dne 25. 6. 2001.
- Oznámení Školskému úřadu ve Strakoniciích ze dne 31. 10. 1996 o využití Opatření MŠMT ČR čj. 10 868/95-22 ke klasifikaci žáků 1. ročníku základní školy v 1. pololetí.

- Povinná dokumentace školy podle §38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších předpisů.
- Učební plán.
- Plán práce školy.
- Předložené tematické plány vyučujících.
- Dokumentace integrovaných žáků.
- Žákovské knížky a písemnosti žáků.
- Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2000/2001.
- Výroční zpráva o hospodaření školy za rok 2000.
- Inventurní knihy.
- Hospitační záznamy vedení školy.
- Hospitační záznamy členů inspekčního týmu.
- Plán práce školní družiny.
- Povinná dokumentace školní družiny podle §9 vyhlášky MŠMT ČR č. 87/1992 Sb., o školních družinách a školních klubech.

ZÁVĚR

Objekty využívané školou a její součástí školní družinou působí velmi dobrým dojmem. Budovy, jejich interiéry a okolí jsou evidentně v oblasti zájmů kompetentních institucí.

Prostorové podmínky k realizaci výchovně vzdělávacího procesu jsou velmi dobré. Vybavení učebnicemi, učebními texty a pomůckami umožňuje uskutečňovat zvolený vzdělávací program. Škola má velmi dobré vybavení výpočetní technikou. Interiéry objektu školní družiny jsou výrazně nadprůměrné svým stavebním a estetickým pojetím.

Škola poskytuje žákům vzdělání stanovené realizovaným vzdělávacím programem Základní škola. Průběh a výsledky vzdělávání byly hodnoceny jako velmi dobré.

Záměry školy a ředitelem předložená koncepce jsou jasné, mají vazbu na místo školy a jsou reálné. Vycházejí z dobré znalosti místních podmínek. Ředitel prosazuje a uplatňuje při řízení školy demokratické principy. Sleduje a vyhodnocuje pro svou zpětnou informovanost průběh a výsledky vzdělávání. Z rozboru takto získaných poznatků a informací činí závěry a opatření ke zkvalitnění výchovně vzdělávací práce školy. Určité nedostatky byly zjištěny ve vedení dokumentace školy. Podmínky vzdělávání byly hodnoceny jako průměrné.

Při komplexní inspekci nebylo zjištěno porušování obecně závazných předpisů.

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou využívány efektivně.

Doporučení:

- Zajistit metodickou pomoc učitelům s krátkou praxí.
- Péči integrovaným žákům provádět účinně a efektivně.
- V žákovských slovníkách uvádět výslovnost anglických výrazů.
- Ve výroční zprávě o činnosti školy uvádět informace o školní družině.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. František Sedláček	František Sedláček v. r.
Členka týmu	Mgr. Jana Dostálová	Jana Dostálová v. r..
Člen týmu	Jiří Horák, promovány historik	Jiří Horák v. r.
Člen týmu	Miloš Vogeltanz	Miloš Vogeltanz v. r.
Další zaměstnanci ČŠI	Marie Řežábková, Zdena Škvorová	

V Táboře dne 28. ledna 2002

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 1. února. 2002

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

PaedDr. František Jáchim

František Jáchim v. r.
podpis

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI

Příslušný orgán státní správy: Okresní úřad Strakonice referát školství Velké náměstí 216 386 01 Strakonice	2002-02-18	29/02
Zřizovatel: Město Volyně náměstí Svobody 41, 387 01 Volyně okres Strakonice	2002-02-18	30/02
Rada školy: Ing. Jaroslava Nevolová Střítež 17 387 01 Volyně	2002-02-18	31/02

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány